

repræsentanter for såvel producentorganisationerne som handelen og forbrugerne, afgav i 1938 en indstilling til ministeriet, der bl. a. tog sigte på, at sekunda æg skulle betales med en underpris, og at denne skulle føres ud til producenterne. I rigsdagssamlingen 1938—39 forelagde landbrugsministeren et lovforslag, der i udstrakt grad tog hensyn til udvalgets indstilling, og loven blev under navn af lov om forhandling, udførsel og indførsel af æg og ægprodukter vedtaget af rigsdagen og stadfæstet under 22. februar 1939.

I medfør af sidstnævnte lov blev de nærmere bestemmelser fastsat ved bekendtgørelse nr. 470 af 9. december 1939, der trådte i kraft den 9. februar 1940, altså kort tid før den tyske besættelse af Danmark. Bestemmelserne kom derfor i en årrække til at virke under meget ugunstige forhold, bl. a. fordi produktionen i krigsårene gik stærkt ned, således at ægsalgets betydning i producenternes samlede økonomi blev ringe, og producenterne i nogen grad mistede interessen for æggenes kvalitet. Til belysning heraf kan nævnes, at udførselen af friske og konserverede danske æg i 1939 udgjorde 97 230 tons, men i 1943 var sunket til 2 427 tons.

Loven af 1939 havde oprindelig kun gyldighed til 1. april 1944, men blev efter omstændighederne forlænget indtil udgangen af marts 1947. Efter den tyske kapitulation kom produktionsforholdene i hurtig bedring, men æggenes kvalitet lod stadig meget tilbage at ønske. For eksportæggenes vedkommende virkede det heller ikke til højelse af kvaliteten, at eksporten i udstrakt grad kom til at foregå centralt.

Da forslag om lovens fornyelse skulle udarbejdes, fremkom i december 1946 en udtalelse fra et udvalg, hvori de samvirkende danske landboforeninger, de samvirkende danske husmandsforeninger, Danmarks Fjerkræavlerforening, Dansk Andels Ægekspport og de ægekspporterende andelslagteriers sammenslutning havde ladet sig repræsentere. Udvalget udtalte bl. a., at „det nuværende indsamlings- og afregningssystem i sig selv virker forringende på ægkvaliteten, idet den gentagne ompakning og oplagring af æggene på disses vej fra producent til pakkeri forårsager urimelig stor kvalitetsforringelse ved brækage, snavsede og temperaturpåvirkede æg“.

Til forbedring af forholdene foreslog udvalget, at alle producenter skulle levere deres æg i egen producentmærket emballage, og at afregning til producenterne — direkte eller gennem ægsamlere/ægsalgs kredse — først

måtte finde sted, efter at vejning og kvalitetsortering var foretaget på pakkeriet. Samtidig anbefalede gennemførelse af et ensartet afregningssystem, således at fradrag for sekunda æg kunne foretages samtidig med afregningen for æggene.

Disse forslag måtte anses for at kunne medvirke til en stærkt tiltrængt forbedring af kvaliteten af de til handelen leverede æg, og man optog derfor i det i rigsdagssamlingen 1946—47 forelagte lovforslag bestemmelser, der skulle give ministeren bemyndigelse til at træffe de foreslåede forholdsregler, når forholdene gjorde det muligt. Udvalgets forslag kunne nemlig ikke anses for gennemførlige på daværende tidspunkt, bl. a. fordi man ikke indenfor en kortere frist kunne fremskaffe de mange nye indsamlingskasser, der ville være fornødne, eller gennemføre den omlægning af indsamlingen og pakkeriernes arbejdsforhold, som forslagene ville nødvendiggøre.

I den under 22. marts 1947 stadfæstede lov om forhandling, udførsel og indførsel af æg og ægprodukter m. m. blev i overensstemmelse med foranstående optaget bemyndigelse for landbrugsministeren til efter forhandling med producenterne og handelsorganisationer at fastsætte bestemmelser om den måde, hvorpå æggene skulle leveres fra de enkelte producenter, samt om de former, hvorunder afregning for de modtagne æg skulle foregå.

Loven af 22. marts 1947, der kun havde gyldighed indtil 31. marts 1950, blev ved lov nr. 126 af 31. marts 1950 forlænget til 31. marts 1952, dog med en ændring af bestemmelserne i lovens § 10.

Efter den tyske kapitulation har ægekspporten været stærkt stigende og har udgjort nedennævnte kvanta:

1945	9 640 tons
1946	11 815 —
1947	19 903 —
1948	41 146 —
1949	80 220 —
1950	94 423 —

Til sammenligning skal henvises til, at eksporten i 1939 som foran nævnt udgjorde 97 230 tons. Eksportværdien var i 1939 ca. 146 mill. kr. og i 1950 ca. 338 mill. kr. — Det vil af disse tal fremgå, at ægekspporten er af stor betydning, og det må være en selvfølge, at de kvalitetsmæssige mangler, der endnu findes, må søges afhjulpel med alle til rådighed stående midler, således at danske ægs omdømme i den internationale handel ikke synker under det omdømme, som varen fra andre ægekspporterende lande ny-